NICOLAE TOBOȘARU

DIPLOMAȚI AMERICANI ÎN ROMÂNIA 1989-2016

ANALIZE ȘI REFLECȚII POLITICE SI STRATEGICE

Presa Universitară Clujeană

NICOLAE TOBOȘARU

DIPLOMAȚI AMERICANI ÎN ROMÂNIA

1989–2016

ANALIZE ȘI REFLECȚII POLITICE ȘI STRATEGICE

NICOLAE TOBOȘARU

DIPLOMAȚI AMERICANI ÎN ROMÂNIA

1989–2016

ANALIZE ȘI REFLECȚII POLITICE ȘI STRATEGICE

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2017

Referenţi ştiinţifici:

Prof. univ. dr. Mihai D. Drecin – Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

General maior (ret.) Mihaiu Mărgărit – Diplomat militar

Conf. univ. dr. Ionel N. Sava – Universitatea din București

ISBN 978-606-37-01

© 2017 Autorul volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parţială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autorului, este interzisă şi se pedepseşte conform legii.

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruţa Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

Cuprins

Cuvânt înainte 9

Lista abrevierilor 27

Lista anexelor 29

Introducere 31

Cap.I. Reflecții privind ambasadorii SUA în România 45

I. Fenomenul ambasadorilor numiți politic 46
A. Ambasadorul numit politic – o realitate a diplomației americane 46
1. Repere istorice 46
2. Repere factuale 48
3. Motivații și profile identitare pentru ambasadorii numiți politic 53
4. Argumente împotriva și argumente în favoarea ambasadorilor numiți politic 64
Reflecții 78
B. Ambasadori ai SUA numiți politic în România după cel de-Al Doilea Război Mondial 87
1. Perioada 1947–1989 87
2. Perioada 1989–2016 92
C. Consecințele prezenței la post în România a ambasadorilor SUA numiți politic asupra relației bilaterale de parteneriat strategic (1997–2016) 101
1. Precizări 101
2. Consecințe 104
Reflecții 111

II. Articolul 41 al Convenției de la Viena și practica diplomatică americană în România 121
A. Articolul 41 al Convenției de la Viena – o matrice comportamentală cu geometrie variabilă pentru diplomația americană? 121
B. Poziționări ale ambasadorilor SUA la post în România după 1989 127

C. Chestionar politico-diplomatic 140
D. Percepții, reacții și riscuri 172
Reflecții 207

III. Semnificații și implicații ale vacantării îndelungate a postului de ambasador al SUA în România 215
A. Situații, cauze și modalități de vacantare a postului de ambasador 218
1. Situații de vacantare 218
2. Cauze 219
3. Vacantare deliberată a unui post de ambasador 219
4. Amânarea sau blocarea numirii unui ambasador de către statul acreditant – Specificități ale sistemului SUA de numire a ambasadorilor 221
B. Studiu de caz: Vacantarea postului de ambasador al SUA în România în perioada decembrie 2012 – septembrie 2015 225
1. Breviar diplomatic româno-american 225
2. Statistici comentate 226
3. SUA în contextul geopolitic și de securitate 228
4. Cauze ale vacantării îndelungate a postului de ambasador al SUA în România 231
5. Acțiune și reacțiune la București 235
6. Efectele vacantării îndelungate a postului de ambasador al SUA în România 241
Reflecții 246

Cap.II. Postura SUA în criza politică românească din vara anului 2012 253
A. Preambul 253
1. Precizări 253
2. Contextul politic intern 254
3. Scurtă cronologie a evenimentelor 255
B. Postura SUA în criza politică din 2012 258
1. Acțiuni şi reacțiuni americane 258
2. Postúri politico-diplomatice 268
3. SUA – UE – Convergențe și divergențe 277
C. Precedente și efecte 285
1. Precedente istorice 285
2. Efecte ale poziționării SUA 293
Reflecții 296

Note bibliografice 337

Anexe 341

Nicolae Toboşaru este locotenent colonel în rezervă, licenţiat al Academiei de Înalte Studii Militare - AISM şi al Cursului postuniversitar în ştiinţe militare al AISM. În anul 2006 a obţinut diploma de master în specializarea Studii de securitate la Universitatea din Bucureşti. Din anul 2009 este doctor în istorie cu teza ,,Parteneriatul strategic dintre România şi SUA – Istorie şi semnificaţii geopolitice".

A publicat articole şi recenzii în revistele *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Philologia*, din Cluj-Napoca, *Puls Geostrategic*, din Braşov, *Familia*, din Oradea, *Analele Universităţii din Oradea – Fascicula Relaţii internaţionale şi studii europene*, *Eurolimes* şi *Romanian Journal of Security Studies*, ale Universităţii din Oradea. În 2009 a publicat la Editura Presa Universitară Clujeană lucrarea *Parteneriatul strategic dintre România şi SUA, fragmente de istorie în interviuri*, iar în 2010, volumul *Parteneriatul strategic dintre România şi SUA – Istorie şi semnificaţii geopolitice*, prefaţat de Emil Constantinescu. Volumul a fost editat și în limba engleză în 2013.

A participat ca invitat la emisiunile de analiză geopolitică şi strategică *Euroatlantica*, al Postului Radio România Actualităţi şi *Provocări*, al Postului Money Channel Tv România.

A fost profesor asociat la Programul de masterat în Securitate Europeană al Universităţii din Oradea şi membru fondator şi editor executiv la *The Romanian Journal of Security Studies*.

Liniile de forță ale volumului **Diplomaţi americani în România 1989-2016. Analize şi reflecţii politice şi strategice** sunt noutatea temei, sursele de documentare, interpretarea fenomenelor de către autor, sugestiile ce rezultă din aprofundarea temei pentru factorii politici români – partidele politice, Parlament, Guvern, Președinție și diplomați – privind viitorul apropiat și mediu în eforturile de democratizare reală și apărare a securității naționale. Modul în care este dezbătut fenomenul ambasadorilor americani numiți politic la București și consecințele prezenței lor la post, interpretarea activității acestora prin prisma articolului 41 al Convenției de la Viena, cauzelor și consecințelor vacantării prelungite a postului de ambasador al SUA în România în intervalul 2011-2015 și poziția SUA în criza politică românească din vara anului 2012 , sunt analizate cu toată francheţea și subtilitatea posibilă. Pe lângă analiza din punctul de vedere al istoricului, de altfel foarte exactă și valoroasă, autorul intervine cu reflecții personale, ceea ce ridică valoarea lucrării și oferă cititorului o mostră de cert specialist în geopolitica și istoria vremurilor noastre recente.

Prof. Mihai D. Drecin, Universitatea din Oradea

Inițiativa istoricului dr. Nicolae Toboșaru de a elabora volumul **Diplomaţi americani în România 1989-2016. Analize şi reflecţii politice şi strategice**, reprezintă un eveniment în premieră în scurta istorie de 27 de ani ce a trecut de la Revoluția română din decembrie `89. Este o tentativă originală de a prezenta fundamentul pe care se desfășoară activitatea diplomatică a SUA la București, folosită ca unul din instrumentele ce evidențiază substanța și scopurile politicii externe a acestei superputeri mondiale în relațiile sale cu România.

General-maior (ret) Mihaiu Mărgărit, diplomat militar

Volumul lui Nicolae Toboşaru **Diplomaţi americani în România 1989-2016. Analize şi reflecţii politice şi strategice** este evaluarea specialistului familiarizat cu politica internaţională, ce își propune să furnizeze analiza profesională şi deci pertinentă a unei serii de evenimente sau acte de politică externă cu consecinţe politice, economice şi diplomatice pe termen mediu şi lung. În peste 300 de pagini Nicolae Toboşaru urmăreşte şi analizează în amănunt evoluţia raporturilor României cu Statele Unite, relaţie vizualizată de această dată prin intermediul personalităţii diplomaţilor nominalizaţi la Bucureşti. Sunt aşadar analizaţi peste 25 de ani de istorie politică şi diplomatică, la care se adaugă referinţe, statistici şi comparaţii extinse faţă de perioadele anterioare. Volumul lui Nicolae Toboşaru este probabil cea mai potrivită şi informată cronică politică şi strategică a contribuţiei acestor diplomaţi de excepţie la stabilirea unor relaţii bilaterale de înalt nivel între România şi Statele Unite ale Americii.

Prof. Ionel N. Sava, Universitatea din Bucureşti, diplomat

Cover by:
emotionstudios.net

ISBN: 978-606-37-0180-1